

**การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม**

**LEARNING SOURCE MANAGEMENT WITH 4 M's PRINCIPLE BY SCHOOLS UNDER
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 22, NAKHON PHANOM PROVINCE**

ทัศนีย์ สุขทวี¹

กัญญ์รัชการย์ นิลวรรณ²

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม และเพื่อ 2. เปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหารและสายการสอนและตามขนาดของโรงเรียน ใช้ตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน แยกตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ทั้งหมด 45 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 2,008 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนจำนวน 345 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way analysis of Variance) โดยใช้การเปรียบเทียบความแตกต่างการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ตามตำแหน่งทางการบริหารและสายการสอน พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ของตำแหน่งบริหารและตำแหน่งสายการสอน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การบริหารจัดการ แหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M/โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

Abstract

The objectives of this research project were to: 1) study on the learning source management with 4 M's principle by schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province; 2) to compare the learning source management with 4 M's principle by schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province, sorted by administrative positions and teaching subjects; and to compare the learning source management with 4 M's principle by schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province, sorted by school sizes. The samples are 345 administrators, division heads, subject heads and teachers from 45 small and medium schools, total 2,008 people. chosen with stratified sampling technique. The tool used for collecting data is a set of questionnaire with 5 rating

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

scales. The attained data are analyzed with statistical values such as frequencies, percentages, means ($\bar{X}$), and standard deviations (SD). The difference in learning source management is analyzed with One – way analysis of variance technique by comparing the differences among t values (t-test).

The research findings reveal the following facts.

1. As for the comparison of levels of learning source management with 4 M's principle by schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province, among different administrative positions and teaching subjects, it is discovered that the samples with different administrative positions and teaching subjects have the learning source management with 4 M's principle in the levels that are not significantly different from one another.

2. As for the comparison of levels of learning source management with 4 M's principle by schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province, among different school sizes, it is discovered that the levels of the learning source management by small schools and medium schools are not significantly different from each other.

Keywords : Learning Source Management with 4 M's Principle/ Schools under Secondary Educational Service Area Office 22, Nakhon Phanom Province.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ให้ความสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการศึกษา และได้ระบุไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ สนับสนุนให้สถานศึกษาและหน่วยงานจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อจัดประสบการณ์จริงมีการฝึกปฏิบัติ ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการจำเป็นต้องสนับสนุนส่งเสริมด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 25 ความว่า รัฐจำเป็นต้องส่งเสริมและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะสวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สถานศึกษาทุกแห่งซึ่งมีหน้าที่ดำเนินงานสนองนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาดังกล่าว ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก รู้คุณค่าและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ และดำเนินการเพื่อให้เกิดแหล่งเรียนรู้ขึ้นในสถานศึกษา

หลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22จังหวัดนครพนมโดยใช้กรอบแนวคิดตามองค์ประกอบของการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1. การบริหารจัดการด้านบุคลากร (Man) 2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ (Money) 3. การบริหารจัดการด้านทรัพยากร (Materials) 4.การบริหารจัดการด้านการบริหารจัดการ (Management) โดยคาดหวังว่าการวิจัยในครั้งนี้ จะสามารถนำมาเป็นแนวทางการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เป็นหัวใจสำคัญอีกแหล่งคือห้องสมุด ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ นักเรียนสามารถไปศึกษาหาความรู้และสืบค้นข้อมูลได้หลากหลายจากแหล่งความรู้นี้ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการ ความสนใจและความถนัดซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และตามขนาดโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนมโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน แยกตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง รวมทั้งสิ้นจำนวน 345 คน รวม 45 โรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 45 คน หัวหน้างาน จำนวน 180 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 360 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,423 คน แยกตามขนาดของโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง จำนวน 45 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,008 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ทาโรยามาเน่ และเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) บุญชม ศรีสะอาดและคณะ (2556, หน้า 21-23) จำนวน 345 คน

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามค่าความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วยสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22จังหวัดนครพนม จำนวน 45 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามคืนกับเจ้าหน้าที่ที่นำแบบสอบถามไปส่ง และผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับมาครบทั้ง 345 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไป โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้หลักการบริหาร 4M โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม โดยจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติ (t-test) ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อ1. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ด้านบุคลากร	4.14	0.42	มาก
ด้านงบประมาณ	4.06	0.36	มาก
ด้านทรัพยากร	3.94	0.37	มาก
ด้านการบริหารจัดการ	4.14	0.37	มาก
รวม	4.07	0.28	มาก

n = 345

จากตารางที่ 1 แสดงระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, S.D = 0.28$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบในลักษณะเดียวกัน คืออยู่ในระดับมากทุกด้าน ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.94 – 4.14 เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 4.14, S.D$

$= 0.37$) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.14, S.D = 0.42$) ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.06, S.D = 0.36$) และด้านทรัพยากร ($\bar{X} = 3.94, S.D = 0.37$)

วัตถุประสงค์ข้อ 2. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม

ด้านบุคลากร					
ตำแหน่งทางการบริหาร	127	4.14	0.37	0.48	0.218
ตำแหน่งสายการสอน	218	4.13	0.44		
ด้านงบประมาณ					
ตำแหน่งทางการบริหาร	127	4.08	0.38	0.538	0.749
ตำแหน่งสายการสอน	218	4.05	0.36		
ด้านทรัพยากร					
ตำแหน่งทางการบริหาร	127	3.96	0.35	0.597	0.602
ตำแหน่งสายการสอน	218	3.93	0.37		
ด้านการบริหารจัดการ					
ตำแหน่งทางการบริหาร	127	4.14	0.38	0.448	0.467
ตำแหน่งสายการสอน	218	4.13	0.34		
ภาพรวม					
ตำแหน่งทางการบริหาร	127	4.08	0.26	0.712	0.693
ตำแหน่งสายการสอน	218	4.06	0.28		

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหารและตำแหน่งสายการสอน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งทางการบริหารมีจำนวน 127 คน มีค่าเฉลี่ยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M ในด้านบุคลากรเท่ากับ 4.14 ด้าน

งบประมาณเท่ากับ 4.08 ด้านทรัพยากรเท่ากับ 3.96 ด้านการบริหารจัดการเท่ากับ 4.14 และในภาพรวมเท่ากับ 4.08 กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งสายการสอนมีจำนวน 218 คน คน มีค่าเฉลี่ยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M ในด้านบุคลากรเท่ากับ 4.13 ด้านงบประมาณเท่ากับ 4.05 ด้านทรัพยากรเท่ากับ 3.93 ด้านการบริหารจัดการเท่ากับ 4.13 และในภาพรวมเท่ากับ 4.06 เมื่อเปรียบเทียบระดับการ

บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหารและตำแหน่งสายการสอน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ข้อ 3. การเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M	n	$\bar{X}$	S.D	Sig.	t
ด้านบุคลากร					
โรงเรียนขนาดเล็ก	215	4.13	0.40	0.382	-5.68
โรงเรียนขนาดกลาง	130	4.15	0.44		
ด้านงบประมาณ					
โรงเรียนขนาดเล็ก	215	4.09	0.35	0.290	1.805
โรงเรียนขนาดกลาง	130	4.01	0.39		
ด้านทรัพยากร					
โรงเรียนขนาดเล็ก	215	3.96	0.37	0.920	1.374
โรงเรียนขนาดกลาง	130	3.91	0.36		
ด้านการบริหารจัดการ					
โรงเรียนขนาดเล็ก	215	4.15	0.35	0.316	0.518
โรงเรียนขนาดกลาง	130	4.12	0.39		
ภาพรวม					
โรงเรียนขนาดเล็ก	215	4.08	0.26	0.129	1.001
โรงเรียนขนาดกลาง	130	4.05	0.29		

ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 215 คน มีค่าเฉลี่ยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M's ในด้านบุคลากรเท่ากับ 4.13 ด้าน งบประมาณเท่ากับ 4.09 ด้านทรัพยากรเท่ากับ 3.96 ด้านการบริหารจัดการเท่ากับ 4.15

และในภาพรวมเท่ากับ 4.08 กลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวน 130 คน มีค่าเฉลี่ยในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M ในด้านบุคลากรเท่ากับ 4.15 ด้านงบประมาณเท่ากับ 4.01 ด้านทรัพยากรเท่ากับ 3.91 ด้านการบริหารจัดการเท่ากับ 4.12 และในภาพรวมเท่ากับ 4.05 เมื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุดมี 2 ด้าน คือ ด้านบุคลากรและด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดคือด้านทรัพยากร เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านบุคลากร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านทรัพยากร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.5 การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามตำแหน่งทางการบริหารและสายการสอน ไม่มีความแตกต่างกัน

2.6 การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ไม่มีความแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22จังหวัดนครพนม มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผล ดังนี้

1. การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการศึกษาในปัจจุบันไม่จำกัดเพียงแค่การเรียนรู้จากในห้องเรียนเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องมีการเรียนรู้จากนอกห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งในด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา และสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิตอย่างเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M's เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ซึ่งการที่จะให้มีผลเชิงคุณภาพต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงต้องอาศัยการบริหารจัดการที่ดีและการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทุกฝ่าย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การ

บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M's โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทศพร ทองแดง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้า การสำรวจแหล่งเรียนรู้และความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ของบุคลากรในอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษา ค้นคว้าพบว่า บุคลากรมีความต้องการในการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับศิริพร กองแก้ว (2548: บทคัดย่อ) ซึ่งวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี พบว่า การบริหารแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อจำแนกระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M's โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม ตามตำแหน่งทางการบริหารและสายการสอน พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ของตำแหน่งบริหารและตำแหน่งสายการสอน มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

3. เมื่อจำแนกระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ตามหลักการบริหาร 4M's โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ระดับการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ของโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีระดับการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M's โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต22 จังหวัดนครพนม ในภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารจัดการด้านทรัพยากร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ควรประชุมวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้ชัดเจน ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุง รักษา แหล่งเรียนรู้เพื่อจะได้ปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียนและการทำงานเป็นทีม

2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร 4M's ในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถนำมาวางแผนพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

รายการอ้างอิง

บุญชม ศรีสะอาดและคณะ.(2556).ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 วิทยาเขต อัจฉราลัย จังหวัดนครสวรรค์.

ทศพร ทองแดง .(2550). การสำรวจแหล่งเรียนรู้และความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ของบุคลากรในอำเภอโนนคูณ จังหวัดศรีสะเกษ การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิตมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศิริพร กองแก้ว (2548) สภาพและปัญหาการบริหารแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลจังหวัดลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ลพบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

